

פחד דוד

עלון שבועי בענייני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-8566233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנישואות מנש"ק מוריטו ורבינו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלובן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלובן רבי חיים פינטו זיע"א

עלון מס' 653

משכיל לדוד

פרשת תצוה - שבת זכור

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

מצות זכירת עמלק בכל יום

מצוה מיוחדת מוטלת עלינו לזכור בכל יום את אשר עשה לנו עמלק כשיצאנו מארץ מצרים, כאשר הוא בא להלחם נגד עם ישראל ורצה להשמיד את כל בני ישראל. ככתוב (דברים כה, יז) "זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים".

ובאמת יש להתבונן בדבר. הרי לפני ישראל עמדו אויבים נוספים וגדולים, כמו בלק ובלעם שרצו לקלל את בני ישראל ולהרוג אותם, ומדוע עליהם אין לנו מצוה מיוחדת לזכור את אשר עשו, ורק כלפי עמלק יש לנו מצוה מיוחדת (והיא אחת משש זכירות) לזכור את אשר עשה לנו עמלק בדרך כשיצאנו ממצרים.

ונראה בהסבר הענין. כי הנה קודם לכל עלינו להבין מי היו שני האויבים הללו, עמלק ובלעם, ובכך נבין מדוע יש מצוה לזכור את מה שעשה עמלק, ולא כתוב במפורש שיש מצוה לזכור את מה שעשה בלעם. שכן, שני האויבים הללו הם בבחינת שני סוגים של יצר הרע. האחד, שבא להרוג את הגוף, והשני שבא להרוג את הנפש על ידי מחשבות זרות.

וכך כבר אומרים חז"ל (קידושין ל:): שבשעה שאדם רוצה לעשות מצוה, אז היצר הרע ממש רוצה להרוג אותו, ולולא שהקב"ה עוזרו - היה הורגו. ואז כשאנו יכול להורגו, הוא מגיע על ידי עצות רעות כדי להוליך את האדם שולל, והוא מנסה אותו בניסיונות קשים כדי להכשיל אותו.

בשני הסוגים של היצר הרע הזה, מרומזים לנו שני האויבים; בלעם ועמלק. כשבלעם הוא היצר הרע שרוצה להרוג את הנפש על ידי מחשבות זרות, וידועים דברי הוזהר שבלעם הרשע השפיע מכח הזנות עד סוף כל הדורות, וצריך להלחם נגד רוח קליפת הזנות. וכמו שאנו רואים בעוונות בימינו, עד כמה גברה הפריצות של הזנות בעולם. והסוג השני הוא עמלק, שרוצה להרוג את הגוף על ידי מלחמה.

והחילוק ביניהם הוא; כי כנגד עמלק שרוצה רק להרוג את הגוף, אפשר להלחם ולהתגבר עליו כשיש הרבה סייענת דשמיא. אולם כנגד מלחמת בלעם ובלק שזו מלחמת היצר הרע של נסיונות, זו מלחמה קשה מאוד, שכן היצר הרע של בלעם ובלק הוא על ידי עצות רעות, וזו כבר מלחמה קשה ביותר.

ובאמת שניהם הם אותו יצר הרע. וכמו שמרמז במילה של עמלק - שזה נוטריקון של סופי תיבות של בלעם ובלק, שהם שני סוגים של היצר הרע ששניהם נרמזים בעמלק. ומשום כך צריך האדם לזכור כל יום שיש שני סוגים של יצר הרע, ורק כך הוא יכול להינצל מהם, כי שניהם רמוזים בעמלק.

ושמעתי מידיד אחד ששמע מרב פלוני, כי אביו של הרב היה בלונדון ובאמריקה בזמן המלחמה באירופה, ונתקבל בכבוד גדול בכל המקומות שהלך. אז אמר הרב לסובבים אותו, כי כאשר אנשים שומעים שמועות רעות ואומרים 'ברוך דיין האמת' בכוונה שלימה ולא שואלים שאלות, אזי גם הקב"ה מתנהג עמם בעולם הבא בנחת, ולא שואל שאלות מדוע עברו עבירה פלונית וכדו', אלא הוא דן אותם לכף זכות.

משום כן, כשיש לאדם ספיקות באמונה, זאת כאשר הוא סובל מבעיות שונות, והוא נכנס לפחד גדול, אזי הוא צריך לשאול מה זה ועל מה זה. כלומר, לפני הכל הוא צריך לפשפש במעשיו ולשוב בתשובה, אבל אחר כך לקבל את כל מעשי השי"ת בשמחה ובהבה מבלי לשאול שאלות על הנהגתו יתברך.

וכך אנו רואים שהתנהגה אסתר המלכה (אסתר פרק ד'). כאשר שמעה שמרדכי יושב ומתאבל, אזי היא שלחה בגדים להלביש את מרדכי וגו' ולא קבל, ואסתר קוראת להתך לדעת מה זה ועל מה זה. כלומר, שלא צריך להתלונן, אלא צריך לדעת מדוע הגזירה באה והסיבה לכך, וכך לתקן את הדבר. ואמנם, באמת לאחר מכן אמרה לו אסתר שצריכים לפשפש במעשים, לעשות צום ובכי במשך שלושה ימים (שם, ד, טז).

וחשבתי בזה, שיש ראייה לדבר כי האדם צריך להביט על כל הדברים מכל הבחינות ולא לראות רק צד אחד, ואז לשאול שאלות. כי הנה נאמר בתורה על הלוחות (שמות לב, טו) שהם היו כתובים מזה ומזה, משני הצדדים. ובאמת מדוע הלוחות לא היו כתובים רק מצד אחד, וכי מה הריוח בזה אם הלוחות יהיו כתובים משני הצדדים.

אלא, הרעיון כאן הוא שהקב"ה רוצה להראות לפני ישראל, שעל כל דבר צריכים להסתכל מכאן ומכאן. כלומר, אם ח"ו יש לאדם בעיות והדברים לא מסתדרים בדיוק כפי שהוא רוצה, אזי אסור שיהיה לו בעיות וספיקות באמונה, ולא יאשים את התורה בשלונותיו. אלא הוא צריך להסתכל על כל הדברים מכאן ומכאן, מלפנים ומאחור, כיון שהכל הוא מן התורה, וצריכים לקיים את הכל במסירות נפש ולבדוק מדוע הגיעו אליו הבעיות.

ועוד נרמז לנו בזה הענין, כי האדם צריך להביט מזה ומזה, להביט על שני סוגי היצר הרע שיש לו; הן על היצר הרע שרוצה לאבד את הגוף, והן על היצר הרע שרוצה לאבד את הנשמה ולהכניס בו ספיקות ונסיונות ומחשבות זרות. וכאמורעבודת האדם היא אפוא להתגבר - בסייענת דשמיא - על שני סוגי היצר הרע הללו.

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il >>>

שבת תצוה - שבת זכור י"ג אדר תשע"ג

שבת	תל אביב	ירושלים	הדלקת נרות
17:14	17:11	16:56	מוצאי שבת
18:11	18:10	18:09	רבינו רמב"ם
18:42	18:44	18:49	

החילולא דצדיקיא

- יג - רבי משה פיינשטיין, מו"ס "אגרות משה"
- יד - רבי שם טוב בן רבי יצחק בן וואליד
- טו - רבי צבי הירש קיינזנוב, מו"ס "קב הישר"
- טז - רבי מנחם מנחם אלתר, האדמו"ר מגור
- יז - רבי יעקב חי בירדוגו
- יח - רבי אלכסנדר זיסקינד, מו"ס "יסוד ושרש העבודה"
- יט - רבי יוסף חיים זוננפלד, גאב"ד ירושלים

>>> ניתן להוריד את עלוני פרשת השבוע באתר המוסדות - www.orotpinto.co.il <<<

אמונת חכמים

העיקר שהצלחת לא נשברה

לקראת האירוע: תתלבש יפה, תחייך לכולם וכמובן - אל תשכח ללמוד בעל פה את הברכות על כל מיני המטעמים שיוגשו שם...

בערב, בעת הטקס בבית האב, נכנס יואב מחייך כולו כשהוא לבוש בחליפה מהודרת, הוא לחץ ידיים בנימוס רב לכל המוזמנים, וכאשר התיישב לצידו של אבי הכלה שלף האב בקבוק ויסקי יקר ואמר לחתן המיועד: "יואב, הבה נשתה לחיים לכבוד האירוע".

יואב ברח בכוונה רבה, וגמע את הכוסית, ולאחריה מיהר להכניס אל קרבו את הכוסית השניה והשלישית. בחלוף כמה דקות הוא החל מתנדנד אנה ואנה, ולבסוף שם פעמיו לעבר שולחן המזון והתנפל עליו כאחוז טירוף. כאשר ניגש אליו אחד האורחים ואמר לו: "סליחה, עליך ליטול ידיים ולברך!" דחף אותו יואב בגסות לקול מחאות הקהל.

קולות המהומה מבעד למחיצה, הגיעו גם לעזרת הנשים, ורוחל'ה הבינה שה"תכשיט" שלה הוא האחראי על כך. היא ביקשה לקרוא לו וכאשר הגיע אליה מתנוודד משכרותו, קראה אליו: "יואב! תרסן את עצמך, אחרת אבא שלי יבטל את השידוך הזה".

"מה אכפת לי מאבא שלך? חבט בה יואב והטיח אותה לרצפה. האם בגלל עשירותו עלי לחשוש ממנו"?! והוא המשיך לחבוט בה תוך כדי דבריו. רוחל'ה שנפגעה בגופה, החלה זועקת לעזרה תוך שהיא קוראת קריאות שבר: "אבא! אבא! תציל אותי, הוא שבר לי את שתי ידי". אולם אביה, שעמד לצידה לא יכול היה לכבוש את חיוכו וקרא אליה: "רוחל'ה בתי יקירת, לא נורא שנשברו הידים, אותן אפשר לגבס, העיקר הוא שהצלחת לא נשברה..."

הסיר מונע את הכיבוי

ומה הנמשל?

הקדוש ברוך הוא, בחמלתו הפקוחה על עמו, הוא עצמו דואג ששידוך זה בין עם ישראל לעמים, לא יתקיים!

בענין זה היה רבי עקיבא איגר זצ"ל אומר: נאמר בשיר השירים (ח. ז): "מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה". הגויים נמשלו למים רבים, ואהבת ה' לעם ישראל הנה כאש בוערת. אולם המציאות מוכיחה שאכן מים, ובפרט מים רבים, מסוגלים לכבות את האש. ואם כן, נשאלת השאלה, מדוע נבחר דוקא משל זה על מנת להסביר את עצמת אהבתו של הקדוש ברוך הוא לעם ישראל?

אלא שמשל זה משקף בדיוק את מצבם של עם ישראל. אמנם נכון הוא שהמים מסוגלים לכבות את האש. אולם כאשר הם נמצאים בתוך סיר המונח על גבי האש, אין חשש כי הם יצליחו לכבות את האש. רק כאשר מסירים את ההפרדה בין המים והאש, הם גוברים על האש ומכבים אותה. ובאופן דומה - כאשר עם ישראל מנסים להדמות לגויים ולהסיר את ההפרדה ביניהם, הם מאפשרים, חלילה, למים לכבות את האש...

במהלך ההיסטוריה ניתן לראות בעליל בתופעה מפליאה ביותר; כאשר העם היהודי מנסה לחצות את הגבולות ולהתקרב למשפחות האדמה למרות האיסור, שמר עליהם הקדוש ברוך הוא, העניש אותם והרחיקם מהם בכח.

ברוח הימים האלו שהם "נזכרים ונעשים", נתבונן מעט במסר העולה מקריאת המגילה. הנה בהתאם לתכנון של חצר הממלכה בשושן הבריה, היתה אמונה המחיצה ליפול במהלך המשתה, ולהוביל את המשתכרים למלכודת החטא. אולם רק מרדכי חזה זאת. הגמרא אומרת (שבת יז:): "גזרו על פיתן משום שמנון, ועל שמנון משום יין... ועל יין משום בנותיהן". כלומר כאשר גזרו חז"ל על איסור פת עכו"ם ויין נסך, הם גדרו בכך את עם ישראל, כדי שלא יתערבו בגויים וסופם לא יהיה טוב, חלילה. ועל כך מרדכי זעק בקריאות הצלה, דאג 'להגביה' את המחיצה שיש בין ישראל לעמים וחיידד את ההלכה הצרופה.

משל נפלא ממשיך על כך המגיד מישרים, רבי ראובן קרלנשטיין שליט"א:

ליהודי עשיר מאד היתה בת יחידה רוחל'ה, שהיתה מחמד עיניו. כאשר התבגרה מעט הבת והחלו לדבר בה נכבדות, תכנן העשיר לשדך לה את הבחור הטוב ביותר בעולם הישיבות, כשהוא מתחייב להעניק לה נדוניה נכבדת, כברכת ה' השורה עליו.

אולם, ביום בהיר הופיעה לפניו בתו, והיא מבשרת לו שהיא אכן מעוניינת להתחתן, ודוקא עם מישהו מסוים.

"עם מי?" שאלו ההורים.

והבת השיבה: "עם יואב. אחד הבחורים מהשכונה".

"יואב?" מזדעק האב, "הלא הוא פושע ידוע!"

"לא, אבא, אל נא תאמר כך", משיבה רוחל'ה, "הוא דוקא בחור טוב!"...

למשמע הדברים החוויר האב, וניסה לדבר אל ליבה בכל דרך שהיא. אולם רוחל'ה, שהיתה תמיד טובה וממושמעת, אטמה את אזניה משמוע. משראה כך, חדל האב לדבר עם בתו, ופנה להתיעץ עם הרב שלו.

למרבה פליאתו השיב לו הרב: מי אמר לך שהבחור באמת גרוע כל כך, כפי שאתה מתאר? עליך לבדוק אותו! הנה חכמינו זכרונם לברכה אומרים (ערובין סה.) שאדם ניכר בכוסו, בכיסו ובכעסו. ולכן אתה תשוב לביתך, אמור לבתך שהנך מסכים לשידוך, ותעשו ארוסין ו"תנאים" וגם תשברו צלחת כנהוג, ובמהלך הארוסין תנסה לבדוק את החתן בכוסו.

שמעו האיש לקול רבו, שב לבתו והודיע לה כי הוא מסכים לשידוך. הבת המאושרת החלה להתכונן לקראת טקס הארוסין, ובמסגרת ההכנות לא שכחה לפגוש ביואב, החתן המיועד, ולתדרך אותו בשלל עצות והוראות

במה מפטירין

הפטרת השבוע: "ויאמר שמואל אל שאול". (שמואל א. טו.)

הקשר לפרשה: בהפטרה מוזכר ענין מחיית עמלק, שהוא מענין קריאת המפטיר בפרשת זכור, שבו מוזכר ענין מחיית עמלק על שיצא למלחמה נגד ישראל.

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

בדרך רמאות

אסור לספר רכילות 'דרך רמאות', כלומר, שכבר נודע לראובן מה שסיפר עליו שמעון, ורבו על כך, אסור להזכיר את אותו ענין כמסיח לפי תומו וכדי לעורר את המחלוקת, אף שאינו מזכיר את שמו של אותו אדם.

מאוצרו של מורנו ורבנו הגה"צ
רבי דוד חגיגה פינטו שליט"א

מן האוצר

אשרי מי ששומר עצמו ממאכלות אסורות

למדנו אם כן, שכאשר האדם אוכל מאכלות אסורות הוא שורף את נשמתו. וזו היתה עצתו של המן, שיהא אחשוורוש מזמין את ישראל לסעודה, ויטמאו את נפשם במאכלות אסורות ובזנות (אסת"ר ז, יט) ונמצאו מטמאין את נשמותיהם. ואחר כך יהרוג גם את גופם, וח"ו לא תהא תקומה לשונאיהן של ישראל.

והתחכם אותו רשע וביקש להרוג את כל עם ישראל ביום אחד. ולא הניח הדבר לשנים או שלשה ימים אלא ליום אחד, אמר, א-להיהן של אלו פותח יד לשבים הוא, ואף אם טמאו עצמם במאכלות אסורות ושפרו את נשמותיהם, עדיין יש תקוה שמא ישו בו בהם מתוך צרות, ואין הקב"ה מואס בתשובתן של ישראל אף על פי שהם שבים מתוך צרה. כדבר שנאמר (דברים ד, לא) "בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' א-להיך ושמעת בקולו כי אל רחום ה' א-להיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את ברית אבתיך אשר נשבע להם".

ועוד, כתב החסיד רבינו יונה זצ"ל בשערי תשובה (א. א) וזה לשון קדשו: "התשובה מקובלת גם כי ישו בו החוטא מרוב צרותיו, כל שכן אם ישו בו מיראת השם ואהבתו".

אמרו רבותינו ז"ל (מגילה יב.) שאלו תלמידיו את רבי שמעון בן יוחאי: מפני מה נתחייבו שונאיהן של ישראל שבאותו הדור כליה? אמר להם: אמרו אתם! אמרו לו: מפני שנהנו מסעודתו של אותו רשע.

וכבר כתב רבינו הרמב"ם (ראה דגל מחנה אפרים עקב, ד"ה ונמלתם) שמכל מיני מאכל ומשקה נעשה דם, ומהדם יורד אל הכבד, ומהכבד עולה הברירות אל הלב, ומהלב יורד המובחר והדק אל המוח, ושם שורה השכל וחיות של האדם. ומי ששומר עצמו ממאכלות המותרות והאסור והטמא, נעשו דמיו צלוליו וטהורין, ומי ששומר עצמו יותר, ומקדש את אכילתו על פי דרכי ה' ותורתו, נעשה מזה בנין אב והוא השכל לכל רמ"ח אבריו ומתקדשים ומתטהרים. וכן להיפוך ח"ו, נעשה בנין אב שכל עכור ומעופש בדעות זרות, וחיות שלו נעשה בחינת מת, והיא אבי אבות הטומאה לכולם ורמ"ח אבריו נטמאים, וטמא טמא יקרא לכל דבר, ונופל לדעות זרות.

מן המעיין

האבנים על גבי השמות. לשיטת רבותינו בעלי התוספות ב"דעת זקנים", אין כאן כל סתירה, שכן האותיות לא היו בולטות על גבי האבנים, כי אם שקועות בתוך האבנים. נמצא כי האבנים היו בולטות סביב לשמות השקועות בהן, ומשום כך נאמר: "תפתח את שתי האבנים על שמות בני ישראל".

ומאיך הרי השמות נחרטו על גבי האבנים, משום כך נאמר: "ופתחת עליהם שמות בני ישראל".

חיים בפרשה

ממשנתו של הקדוש רבינו חיים בן עטר זיע"א

"ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך". (כ. כ.)

טעם אומרו "אליך", יתבאר על דרך מה שאמרו במסכת שבת דף כ"ב וז"ל: מחוץ לפרכות העדות, עדות היא לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל. מאי עדות, אמר רב זה נר המערבי כו' ע"כ.

והנה אמרו ז"ל (שמו"ר נב ב) ליצני הדור היו מתלוצצים על משה, לומר אפשר שהשכינה שורה על מעשה של משה וכו' ע"כ. הרי כי לא היו מצדיקים אפילו מישראל שתשרה שכינה במשכן, וכפי זה הגם ששרתה שכינה ביום א' בניסן - עם כל זה אין זה סימן לתמידות שתקבע השכינה מקומה במשכן, אבל בנס נר המערבי הוא עדות לכל באי עולם שהשכינה שורה בישראל.

והוא מאמר ה' "ויקחו אליך", פירוש אליך נוגע הדבר, כי בזה תתחזק נבואתך שיכירו ויצדיקו נבואתך, שהשכינה תשרה בתוכם, כשיראו נס שיעשה בשמן המנורה. ואולי כי לזה נתכוון באומרו "ואתה תצוה", לומר שלא יחוש שלא יאמנו דבריו להיות הדבר תמוה שיודר אל עליון בתחתונים, וכמו שכן היה. ואם תאמר מניין יצדיקו, "ויקחו אליך", פירוש בדבר זה יש לך חיזוק והצדקת הדברים, כנזכר.

"להעלות נר תמיד". (כ. כ.)

במדרש תנחומא אמר רבי חנינא סגן הכהנים, כי מעשה ניסים היה במנורה, אשר היו מדליקים אותה בראש השנה, ולא היתה כבה עד לשנה האחרת.

כשביקר הגר"ח מבריסקבוורשא, כך מסופר בספר ליקוטי יהודה, שאל את האדמו"ר הזקן מגור: מה תועלת בנס זה, לאחר שישנה מצות עשה להדליק בכל יום ויום, והרי ע"י נס זה ביטלו כל השנה את קיומה של מצות ההדלקה.

השיב לו האדמו"ר מגור על פי המבואר בגמרא (ביצה כב.), כי המוסיף שמן לנר הדולק בשבת חייב משום מבעיר. ואפילו אם הוסיף טיפה אחת חייב.

אם כן אם הוספת טיפה נחשבת כהבערה לגבי דיני שבת, הרי היא נחשבת כהבערה אף לגבי מצות הדלקתה של המנורה. ובצורה זו קיימו את מצות הדלקתה של המנורה, כך שבכל יום הוסיפו טיפה אחת של שמן למנורה הדולקת, ומאיך לא ניגרע כלום מערכו של הנס, שהרי ודאי אין די בטיפה אחת כדי שתדלק המנורה, ולא דלקה כל זמן זה אלא בנס.

"מתוך בני ישראל". (כ. כ.)

כאשר חיפשו העם את שאול כדי להמליכו למלך, מצאו אותו נחבא אל הכלים (שמואל א. יב.), שכן היה בורח מן השררה ולא רצה לעלות למלוכה.

על הכתרתו של שאול למלך נאמר בספר שמואל: "וירוצו ויקחוהו משם ויתיצב בתוך העם" (שם כג.). מובנו של הביטוי 'בתוך העם' הוא שהעמיד את עצמו בשורה שווה עם פשוטי ארץ, כאחד מכולם, ולא ראה עצמו כגדול מהם.

כמו שאול, גם אהרון ובניו ברחו מן השררה ונלקחו לכהונה על כרחם. אף הם העמידו את עצמם בשווה עם כל ישראל.

וזהו, מטעים מהר"ש שלינאדו ב"כלי חמדה", מה שאמר הכתוב: "ואתה הקרב אליך את אהרון אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי", הקרב אותם ורומם אותם לגדולה, לאחר שברחו מן הכבוד והעמידו את עצמם בתוך בני ישראל.

"ופתחת עליהם שמות בני ישראל". (כ. כ.)

כאן אומרת התורה, כי השמות פותחו על גבי האבנים. ולהלן (פסוק יא) נאמר: "תפתח את שתי האבנים על שמות בני ישראל",

מעניני דיומא

דיני שבת זכור

שבת זו, פרשת תצוה, נקראת היא בשם "שבת זכור", על שם הקריאה שקוראים בספר תורה "זכור את אשר עשה לך עמלק". מצוה מן התורה לקרוא פרשה זו במנין בספר תורה כשר ומהודר, לכן יש להוציא את הספר הכשר ביותר שיש.

לגבי חיוב נשים, נחלקו הפוסקים אם נשים חייבות בקריאת פרשת זכור. וכבר נהגו הנשים להשתדל לשמוע פרשה זו בציבור.

דיני זכר למחצית השקל

זכר ל"מחצית השקל", שנהגו לתת בזמן בית המקדש בחודש אדר, נותנים לצדקה "זכר למחצית השקל". בקהילות ספרד יש שנהגו ליתן את המעות בזמן המנחה ביום "תענית אסתר". כסף זה, ניתן ללומדי תורה, כיון שלימוד תורה הוא במקום קרבתו שהקריבו במקדש (אין לתת כסף זה מכספי "מעשר כספים").

לפי מנהג הספרדים נותנים ערך שווה ל-10 גרם כסף (שזה משקל מחצית השקל החדש), ובני אשכנז נהגו לתת שלש מחציות של מטבע הנהוג במדינה (כגון חצי שקל), זכר לשלש תרומות שמוזכרות בפרשת המשכן. ויש להקפיד לומר "זכר למחצית השקל".

כתב בספר "קב הישר", כל מי שצריך רחמים על איזה דבר, יקרא ביום תענית אסתר מזמור כב' בתהילים "למנצח על אילת השחר", ואחר כך ישפוך שיחו לפני ד' ויזכיר זכות מרדכי ואסתר, אשר בזכותם יעתר לו הקב"ה ויפתח לו שערי רחמים ויקבל את תפילתו ברצון.

דיני קריאת המגילה

* אנשים נשים וקטנים שהגיעו לגיל חינוך חייבים לשמוע

הליכות ומנהגים לימי הפורים

את קריאת המגילה. בזמן הברכות יש לעמוד ולאחר מכן לשבת. השליח ציבור עומד משום כבוד הציבור.

* יש להקפיד לשמוע כל מילה מהמגילה, ואם לא שמע אפילו מילה אחת לא יצא ידי חובה. לכן יש להקפיד שכל אחד יחזיק מגילה בידו (אפילו מודפסת), ולא יקרא מתוכה אלא יעקוב בעיניו תוך הקשבה לשליח ציבור.

* אין לדבר באמצע הקריאה.

* הבאת קטנים לבית הכנסת, מטרתה לחנכם למצוות שמיעת מגילה. אולם קטנים שבאים להכות את המן ומפריעים לקהל לשמוע את המגילה, ראוי שלא להביאם. בקהילות רבות הנהיגו קריאת מגילה לנשים, כדי שיוכלו לבוא ולשמוע בשקט כאשר הבעלים משגיחים על הילדים בבית.

מצוות היום

א. קריאת המגילה: בלילה, וחייב נוסף לקרוא את המגילה ביום.

ב. מתנות לאביונים: החיוב הוא לתת מתנה לכל הפחות לפני עניים. שיעור המתנה: לכל עני כסף לקנית שיעור שלש ביצים לחם (כמחיר של 170 גרם). וכל המוסיף הרי זה משובח. שתי מתנות צריך לתת משלו, והשאר יוכל לתת מכספי מעשר.

ג. משלוח מנות: חייב אדם לשלוח מנות לרעהו. החיוב המינימלי הוא לשלוח שתי מנות לאדם אחד. כשתי מנות נחשבים משקה ומאכל, או שני סוגי מאכלים. צריך לשלוח אוכל שהוא מוכן לאכילה. וכתב המשנה ברורה, כי מוטב להרבות במתנות לאביונים מלהרבות בסעודתו ומשלוח מנות, שאין שמחה מפוארת מלשמה לב עניים.

ד. סעודת פורים: חייב לעשותה ביום ולא בלילה, ולעשות הסעודה לכבוד היום. נכון לאכול לחם ובשר בסעודה זו, וירבה ביין יותר מהרגלו עד שיירדם. מן הדין היה ראוי לסעוד בבוקר, ומכל מקום נהגו לסעוד אחר הצהרים. יש להתפלל תפילת מנחה לפני הסעודה שמוא ישתכר ויירדם.

* נשים חייבות בכל מצוות היום: בקריאת המגילה בלילה וביום, במתנות לאביונים, במשלוח מנות ובסעודה.

* בתפילות ובברכת המזון מזכירים "על הנסים", ואם שכח אינו חוזר.

אספר מעשי י-ה

קולמוס הלב

פיוט לחג פורים מכ"ק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א (סימן: אני חיים)

בימי הפורים גס היה, אֶשֶׁר לֹא נִהְיָה.

אֶסְפֵּר מַעֲשֵׂי יְ-הוָה, כִּם עָלִילָהּ.

יָדַע שׁוֹכֵן מְעוֹנִים, כִּי הֵם עָשׂוּ לְפָנַי, וְנִשְׂאָ לָהֶם פְּנִימִים, וְנִקְּשׁ הַחַיָּה:

בימי הפורים גס היה, אֶשֶׁר לֹא נִהְיָה.

נֹתֵן לְיַעֲקֹב כֶּחֶם, בְּאַרְבָּצוֹת צֶרֶם מְדוּחֹת, א-ל נֶאֱדָר בְּכַחַת, הִנֵּה הִנֵּה וְיִהְיֶה:

בימי הפורים גס היה, אֶשֶׁר לֹא נִהְיָה.

בימי הפורים גס היה, אֶשֶׁר לֹא נִהְיָה.

יַעַץ הַמֶּן הַרְשָׁעִי, לְהַשְׁמִיד אֶת עַם נֹשָׁעִי, א-ל שִׁבַּר מִטָּה רָשָׁעִי, כּוֹסֵי רִנְיָה:

יְמִינֵי קָם בְּתַפְלָהּ, עִם בֶּן עַמְרָם לְמַעַלָּה, וַיִּפֹּן צוּר נַעֲלָה, אֶל אִמָּה עֲנָה:

בימי הפורים גס היה, אֶשֶׁר לֹא נִהְיָה.

חֲטָאוּ לוֹ אֲבוֹתַינִי, וְאֶל הַצֶּלֶם פָּנוּ, לְמַעַלָּה גָּמְרוּ וְנִמְנוּ, לַעֲשׂוֹת קָלְיָה:

בימי הפורים גס היה, אֶשֶׁר לֹא נִהְיָה.

מִטָּה רִשְׁעֵי אִישׁ הַדְּמָיִם, לִפְנֵי בְנֵי שְׁלָמִים, נִפְלוּ מְקוֹרְמִים, לְבוֹר תַּחְתָּיָה:

בימי הפורים גס היה, אֶשֶׁר לֹא נִהְיָה.

מגיד השיעור הרב בן ששון דניאל

בית הכנסת אוהל מועד
רחוב אנדיף (פינת יורדי הסידה)
אזור ב' - אשדוד שעה: 19:00

